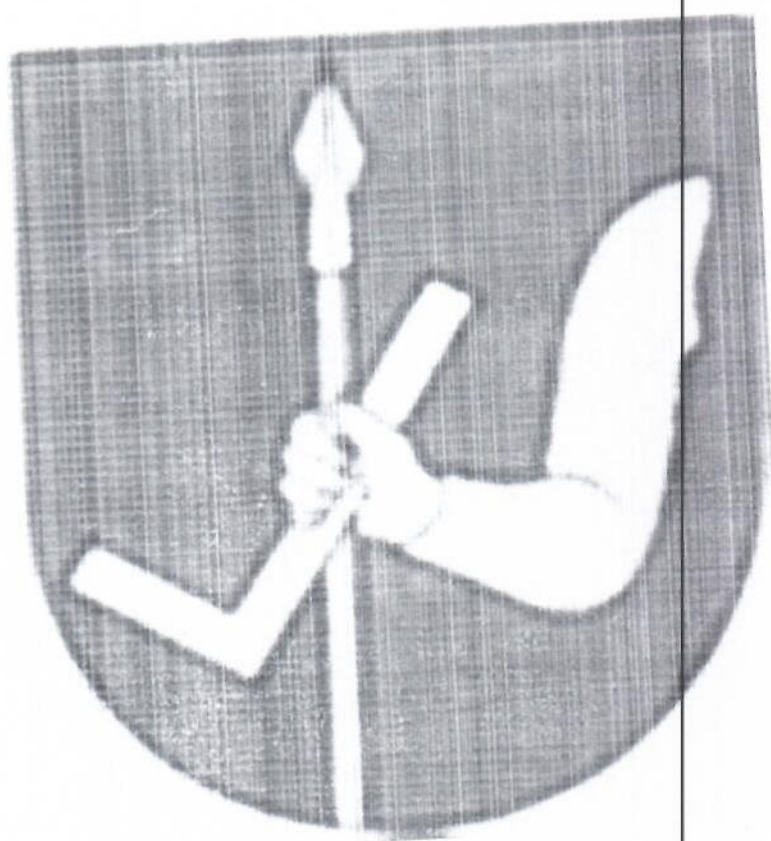

**PROGRAM HOSPODÁRSKEHO
A SOCIÁLNEHO ROZVOJA
OBCE TOMÁŠOVCE**

NA ROKY 2022 – 2030

Identifikačné údaje :

Samosprávny kraj: Banskobystrický

Okres: Rimavská Sobota

Región: Blžská dolina

IČO: 00649503

Rozloha: 644 ha

Prvá písomná zmienka: v roku 1405

Na území dnešnej obce Tomášovce bolo osídlenie v neolite, bolo tu sídlisko s kanelovanou keramikou. Prvá zmienka o obci je z roku 1293 ako Tamasy. Názov obce je doložený z roku 1467 ako Thamasy, z roku 1773 ako Tomassowce, maďarský Tamási, Losonctamási. Obec patrila Haličskému hradnému panstvu, v novoveku viacerým zemianskym rodinám. Turci obec čiastočne zničili v druhej polovici 16. storočia. V 18. storočí pracoval tu pivovar. V roku 1828 mala 102 domov a 815 obyvateľov. Zaoberali sa poľnohospodárstvom a domácou výrobou fajok. Poľnohospodársky charakter si obec zachovala aj v 20. storočí. Obyvatelia boli zapojení do protifašistického boja. Už od roku 1939 pracovala v obci skupina ilegálnych pracovníkov. V roku 1943 sa tu vydával antifašistický časopis Hlas národa, počas SNP bol v obci Revolučný národný výbor.

Tomášovce ležia v severnej časti Lučenskej kotliny v doline potoka Kriváň. Nadmorská výška v strede obce je 216 m n. m., v chotári 200-330 m n. m. Rovinný až pahorkatinný chotár tvoria štrky a piesky pohlarskej formácie a malé plochy kryštálických bridlic a čadičov. Chotár je zväčša okrem centralnej časti zalesnený, prevláda dub, hrab a breza. Má illimerizované pôdy.

Významné osobnosti

Pôsobisko:

Ján Glosius (1670 – 1729), básnik 1723 – 1729

Počet obyvateľov podľa pohlavia v obci Tomášovce (okres Rimavská Sobota) k 1. 1. 2021

Údaje o obyvateľoch

Počet obyvateľov spolu:

Spolu : 205

muži: 99

ženy: 106

Hustota obyvateľstva (ob./km²): 31,83

Štátni občania: 202

Cudzinci: 3

Veková štruktúra

0 – 14-roční: 42

15 – 64-roční: 137

65 a viac roční: 26

Priemerný vek (roky): 36,37

Vzdelanie základné: 81

stredoškolské: 85

vysokoškolské: 7

Ekonomicky aktívni: 97

Najpočetnejšie náboženské vyznania

Rímskokatolícka cirkev v Slovenskej republike (rímskokatolícke): 89

Reformovaná kresťanská cirkev na Slovensku (kalvínske): 56

bez náboženského vyznania: 49

Rodinný stav

slobodný, slobodná: 109

ženatý, vydatá: 68

rozvedený, rozvedená: 12

vdovec, vdova: 15

Údaje o domoch

Domy: 78

Rodinné domy: 71

Bytové domy: 1

Domy vo vlastníctve fyzickej osoby: 62

Domy s vodovodnou prípojkou v dome z verejnej siete: 34

Domy s plynovou prípojkou: 47

Domy s prípojkou na kanalizačnú sieť: 0

Obnovené domy: 44

Údaje o bytoch

Byty: 86

Byty v rodinných domoch: 76

Byty v bytových domoch: 2

Obecné byty: 0

Priemerná podlahová plocha bytu (m²): 106,38

Byty s vodovodom zo spoločného zdroja: 39

Byty vykurované plynom: 31

Rast počtu obyvateľov má dynamickú tendenciu. Došlo k nárastu obyvateľov a je predpoklad, že tento trend nárastu počtu obyvateľov obce Tomášovce bude pokračovať aj v nasledujúcich rokoch.

Marginalizované rómske komunity. Marginalizované rómske komunity sú definované ako komunity-koncentrácie Rómov, ktorí trpia vysokou mierou sociálnej exklúzie a deprivácie.

Riešenie rómskej problematiky v obci je riešením problémov zamestnanosti, nízkeho vzdelania a nízkej úrovne bývania. Rastúci počet rómskeho obyvateľstva bude vyžadovať komplexné riešenie ich sociálnej situácie – práca, vzdelanie, bývanie, predchádzanie negatívnym javom a kriminalite. Sebauvedomenie Rómov je na nízkej úrovni čo ukazuje, národnostné zloženie obce z roku 2021.

Vývoj vo veku obyvateľstva ukazuje výrazné omladenie obyvateľstva, čo predurčuje potrebu výstavby materskej školy a základnej školy ako aj vybavenie obce prvkami pre voľný čas detí a mládeže.

Bývanie.

V obci nie sú nájomné byty s nižším štandardom ale Obec plánuje vo výstavbe, nakoľko sa to požaduje aj na základe demografických údajov.

Sociálna infraštruktúra. Obec nezabezpečuje starostlivosť starším a odkázaným občanom poskytovaním sociálnych služieb v plnom rozsahu kompetencií určených zákonom. Obec je osobitným príjemcom pomoci v hmotnej núdzi pre konkrétne rodiny podľa **inštitútu osobitného príjemcu** (§ 23 zákona č. 417/2013 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi), a príjemcom rodinných prídavkov pre deti, ktoré často vymeškávajú školskú dochádzku.

V obci na verejný vodovod je pripojená len časť rodinných domov. Ostatní Pitnú vodu zabezpečujú obyvatelia prostredníctvom studní pri obytných domoch. Kvalita vody v studniach je zhoršená až nevyhovujúca. Nutnosť zabezpečiť rekonštrukciu obecných studní vrátane filtrácie.

Odvádzanie a čistenie odpadových vôd

Obec nie je odkanalizovaná a nemá čističku odpadových vôd. Pri domoch sú zriadené odpadové septiky.

Zásobovanie elektrickou energiou

Obce mikroregiónu sú pripojené na zdroj elektrickej energie prostredníctvom distribučných 22/04 kV transformovní, napájaných z 22 kV vonkajších vedení 22

kV káblowymi, resp. vonkajšími prípojkami prostredníctvom 110/22 kV transformovní a 110 kV nadradenej siete.

Zásobovanie teplom

Byty sú zásobované teplom zo samostatných domových kotolní vo vlastníctve spoločností vlastníkov bytov, alebo správcov objektov. IBV je teplom zásobovaná výhradne z malých individuálnych kotolní osadených v jednotlivých objektoch. Kotolne v IBV sú v prevažne na pevné palivo. Alternatívne zdroje tepla (slnečná energia, latentné teplo,...) nie sú využívané.

Plynofikácia

V obec je plynofikovaná ale využíva to len časť obyvateľstva.

Verejné osvetlenie

Osvetlenie ciest, komunikácií a verejných priestranstiev je urobené sodíkovými výbojkovými svietidlami. Svietidlá sú v prevažnej miere umiestnené pomocou výložníkov na podperných bodoch vzdušnej distribučnej siete NN. Z dôvodu šetrenia spotreby elektrickej energie verejného osvetlenia je potrebné vymeniť existujúce sodíkové svietidlá za svietidlá so zdrojmi LED.

Autobusové spojenie obce so susednými obcami a okresným mestom zabezpečuje podnik Lučenecká dopravná spoločnosť. Dopravca SAD neuvažuje so zásadnými zmenami vo vykonávaní verejnej pravidelnej autobusovej dopravy na území obce. Pre linky je tu situovaná 1 zastávka verejnej pravidelnej autobusovej dopravy. Prístrešok pre cestujúcich na zastávke je morálne a fyzicky zastaraný a navrhuje sa jej kompletná rekonštrukcia

Ekonomická situácia v obci je naďalej nepriaznivá. Vplyvom rozpadu výrobných štruktúr, hlavne v poľnohospodárstve, a nedostatok pracovných miest vo sfére služieb spôsobuje stále rast nezamestnanosti obyvateľov obce, ale situácia sa mierne sa zmenila. Nezamestnanosť mierne klesala v obci a to aj kvôli tomu, že viacerí obyvatelia dosiahli dôchodkový vek respektíve obyvatelia produktívnom veku sa zamestnali. Obec chce sa angažovať v oblasti zníženia nezamestnanosti a to cez národné projekty cez Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny a zapájať sa do projektov ako MOPS - miestna občianska poriadková služba, či Terénna sociálna práca cez IMPEU. Časť obyvateľov obce sa zamestnali v zahraničí v Českej republike hlavne na stavbách alebo Maďarskej republike do mesta Miskolc vo firme Bosch. Do Maďarskej republiky firma zabezpečuje podnikový autobus na dochádzku do práce a domov.

Vzdelanostná úroveň obyvateľov klesá a na druhej strane sa zvyšuje počet obyvateľov základným vzdelaním. Tento nepriaznivý trend má vplyv na sociálnu

situáciu v rodinách ako aj sťažené podmienky pri uplatňovaní sa na trhu práce. Nakoľko tento trend sa objavuje aj v okolitých obciach mikroregiónu bude potrebné riešiť zvýšenie vzdelanostnej úrovne obyvateľov spoločne v rámci mikroregionálnych aktivít.

Školstvo. V obci sa nenachádza materská škola ani základná škola. Zvýšenie kapacity je možné len výstavbou novej materskej ako aj základnej školy.

SWOT analýza

SOCIÁLNY ROZVOJ	
Ľudské zdroje a trh práce	
Silné stránky	Slabé stránky
Nárast počtu obyvateľov obce. Nárast počtu mladých ľudí	Zvyšovanie podielu MRK na celkovom počte obyvateľov obce
Komunikácia sociálno-ekonomických partnerov v otázkach znižovania nezamestnanosti, úbytku kvalifikovanej pracovnej sily a riešenia otázky zmeny učebných odborov v prospech dopytu na trhu práce	Pretrvávajúce problémy sociálnej inklúzie spojené s neprispôsobivými občanmi
Zvyšovanie počtu ekonomicky aktívnych obyvateľov	Znižovanie počtu ekonomicky aktívnych obyvateľov, ktorí majú prax
Skúsenosti z tvorby a implementácie projektov financovaných z národných a európskych zdrojov	Nedostatok kvalifikovanej pracovnej sily. Rast počtu obyvateľov bez vzdelania.
	Nedostatočný rast počtu obyvateľov s dosiahnutým stredným odborným a vysokoškolským vzdelaním
Príležitosti	Ohrozenia
Zvyšovanie kvalifikovanej pracovnej sily a napĺňanie potrieb trhu práce	Odchod pracovnej sily do miest s vyššou kvalitou života podporený legislatívnymi a regionálnymi zmenami
Vytváranie podmienok zo strany štátu pre zosúladenie zručností a potrieb trhu práce	Rast verejných výdavkov na zdravotníctvo a sociálne poistenie
Využívanie dotačných nástrojov a finančných mechanizmov v oblasti	Pretrvávajúci neefektívny priebežný dôchodkový systém

rozvoja ľudských zdrojov a aktívnych opatrení trhu práce	
--	--

Využívanie dotačných nástrojov a finančných mechanizmov v oblasti rozvoja ľudských zdrojov a aktívnych opatrení trhu práce	Pretrvávajúci neefektívny priebežný dôchodkový systém
Využívanie nástrojov ďalšieho vzdelávania, celoživotného vzdelávania a poradenstva pre dospelých	Legislatívne zmeny v oblasti pracovného práva, ktoré zvýhodňujú ekonomicky neaktívne obyvateľstvo voči ekonomicky aktívnemu obyvateľstvu (EAO)
	Zvýšenie zaťaženie EAO neaktívnym obyvateľstvom v poproduktívnom veku
	Nedostatočne motivujúca legislatíva pre rizikové skupiny v oblasti nezamestnanosti a vzrastajúci počet ľudí ohrozených chudobou
	Pretrvávajúca sociálna neprispôsobilosť marginalizovaných skupín

Kultúra, šport a spoločenský život	
Silné stránky	Slabé stránky
Existencia mladých ľudí	Nedostatok finančných zdrojov pre financovanie kultúrnych a spoločenských aktivít, zriadenie komunitného centra
Tradičné kultúrne a športové podujatia	Nedostatočné prepojenie verejnosti a občianskych organizácií na realizovaných kultúrnych a spoločenských podujatiach
Príležitosti	Ohrozenia
Udržanie tradícií, celoročných kultúrnych podujatí z vlastných zdrojov a prostredníctvom získania doplnkových zdrojov financovania	Nedostatok finančných zdrojov na realizáciu kultúrnych, spoločenských a športových podujatí
Orientácia na efektívne partnerstvá a spoluprácu aktérov regionálneho rozvoja	Nedostatočné podmienky pre systematické zapájanie detí a mládeže do voľnočasových aktivít
Získanie doplnkových zdrojov na vytvorenie spoločného priestoru pre	

stretávanie sa občianskych organizácií a aktérov spoločenského života	
---	--

Školstvo	
Silné stránky	Slabé stránky
Dostatočný počet žiakov	Chýbajúca materská a základná škola Chýbajúca školská jedáleň s kuchyňou
Príležitosti	Ohrozenia
Získanie nenávratnej finančnej podpory zo zdrojov plánu obnovy na výstavbu budov	Nezískanie finančných prostriedkov zo zdrojov

HOSPODÁRSKY (EKONOMICKÝ) ROZVOJ	
Ekonomika	
Silné stránky	Slabé stránky
Vytváranie synergických efektov pri využívaní rozvojových faktorov prostredníctvom partnerstva so strategickými sociálno-ekonomickými partnermi aj na regionálnej úrovni	Nevyužívanie potenciálu v oblasti rozvoja cestovného ruchu. Absencia výrobných kapacít a služieb.
Členstvo v regionálnych spolkoch a združeniach	Nedostatočné využívanie prírodného potenciálu okolia na rozvoj
Nízinná poloha vhodná na poľnohospodársku výrobu	Absencia miestnych koncepcií, strategických dokumentov, zručností a kapacít pre využitie potenciálu v oblasti rozvoja cestovného ruchu na miestnej a regionálnej úrovni
	Nízka konkurencia podnikateľských subjektov
	Pretrvávajúci nízky záujem uchádzačov o zamestnanie o pracovné príležitosti
Príležitosti	Ohrozenia
Využívanie faktora geografickej polohy	Nezáujem investorov o rozvoj, budovanie a zvýšenie úrovne služieb
Využitie EŠIF, dotácií a fondov pre realizáciu čiastkových rozvojových projektov (zámerov) regiónu	Neúspech v získavaní finančných zdrojov z EŠIF, fondov a dotácií
Prírodné podmienky ako potenciál pre rozvoj cestovného ruchu v oblasti vidieckeho turizmu, cyklo turizmu a rekreácie – využívanie doplnkových zdrojov na financovanie	Rastúca dlhodobá nezamestnanosť

týchto rozvojových aktivít

Správa majetku obce – efektívna verejná správa

Silné stránky	Slabé stránky
Prepojenie programovania projektov a programového rozpočtu obce	Nízka energetická účinnosť verejných budov vo vlastníctve obce
Zvyšujúca sa spokojnosť občanov s efektívnosťou verejnej správy	
Pravidelná údržba a zhodnocovanie majetku obce z programového rozpočtu a iných zdrojov	
Príležitosti	Ohrozenia
Využitie zdrojov EŠIF na zvýšenie efektivity verejnej správy, podporu manažérstva kvality, inovácie a ďalšie vzdelávanie zamestnancov obecného úradu	Nezískanie finančných prostriedkov zo zdrojov EŠIF

ENVIRONMENTÁLNY ROZVOJ

Životné prostredie

Silné stránky	Slabé stránky
Územie obce bez starých environmentálnych záťaží	Nedostatok zdrojov na modernizáciu a optimalizáciu zabezpečenia technických služieb v obci
Kvalitné prírodné prostredie a chránené územia v okolí	Nedostatočné protipovodňové opatrenia
Zvyšujúce sa množstvá vytriedených zložiek komunálneho odpadu	Zlá kvalita pitnej vody v studniach
Neustále zvyšovanie environmentálneho povedomia obyvateľov v oblasti zberu triedeného odpadu	
Organizácia aktivít na podporu zberu odpadov a čistenia verejného priestranstva	
Príležitosti	Ohrozenia
Príležitosť na získanie nenávratných finančných prostriedkov z EŠIF na projekty v oblasti životného prostredia	Nezískanie finančných prostriedkov z EŠIF na modernizáciu a optimalizáciu zabezpečenia technických služieb v obci
Ďalšie zvyšovanie environmentálneho povedomia obyvateľstva v oblasti životného prostredia	Nedostatočné zdroje obce na odstraňovanie čiernych skládok z obce a okolia

Zhodnotenie hlavných disparít a faktorov rozvoja

Hlavné disparity rozvoja obce:

- nevyužitý prírodný a kultúrno-historický potenciál pre rozvoj cestovného ruchu,
- nedostatočná školská a predškolská infraštruktúra
- technický stav verejných budov vyžadujúcich si rekonštrukciu,

- marginalizované rómske komunity a problémy sociálnej inklúzie,
- nedostatok kvalifikovanej pracovnej sily pre ťažiskové odvetvia priemyslu,
- nevhodná štruktúra učebných odborov pre potreby praxe,
- chýbajúce štruktúry poradenských a inovačných centier.
- rastúca dlhodobá nezamestnanosť

Hlavné faktory rozvoja obce:

- dobudovaná technická infraštruktúra v obci,
- vybudovanie MŠ a ZŠ a nájomných bytov nižšieho štandardu
- využitie kultúrneho potenciálu a prírodného potenciálu na rozvoj cestovného ruchu
- výhodná geografická poloha pre tok tovarov a služieb,
- zvýšenie kvality a dostupnosti dopravnej infraštruktúry,
- možnosť využívania európskych štrukturálnych a investičných fondov,
- posilňovanie kapacity a efektivity verejnej správy,
- vytváranie synergických efektov pri využívaní rozvojových faktorov prostredníctvom partnerstva so strategickými sociálno-ekonomickými partnermi,
- pravidelné investovanie do budovania a údržby obecnej technickej a školskej infraštruktúry,
- vyriešené vlastnícke vzťahy komplexných rozvojových projektov obce a regiónu,
- podpora oblastnej organizácie cestovného ruchu,
- využitie regionálnych produktov, kultúrnych tradícií a tradičných receptov,
- budovanie poradenských centier pre rozvoj podnikateľského prostredia
- vybudovanie komunitného centra

STRATEGICKÁ ČASŤ

Úvodné informácie

Strategická časť Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Tomášovce (ďalej aj PHSR) nadväzuje na analytickú časť a má za cieľ sformulovať ciele a zostaviť vnútornú logiku stratégie vo väzbe na SWOT analýzu, rozvojové faktory a hlavné disparity. Strategická časť pozostáva z **vízie, strategického (dlhodobého, globálneho) cieľa, prioritných oblastí a opatrení**, ktoré budú podporované v rámci programu rozvoja a budú rozpracované v programovej časti do aktivít a projektov.

Strategická časť PHSR obsahuje:

- víziu územia,
- formuláciu a návrh stratégie,
- výber a popis strategických cieľov v jednotlivých politikách - oblastiach rozvoja (Sociálna oblasť, ekonomická – hospodárska oblasť, environmentálna oblasť).

Vízia rozvoja územia obce Tomášovce a jej východiská

Pre stanovenie rozvojovej stratégie obce Tomášovce je začiatkom celého procesu určenie novej alebo revízia existujúcej vízie rozvoja. Vízia sa vzťahuje k dlhodobému horizontu 10-15 rokov a predstavuje **očakávaný stav**. Podľa Národnej stratégie regionálneho rozvoja Slovenskej republiky sa očakáva, že regióny budú schopné efektívne využívať svoj vnútorný potenciál ako svoju konkurenčnú výhodu s cieľom zvyšovať kvalitu života obyvateľov a v rámci jednotlivých regiónov budú znižované vnútro regionálne rozdiely.

Počas realizácie aktualizovanej Národnej stratégie regionálneho rozvoja SR bude pri plánovacích procesoch uplatňovaný integrovaný prístup orientovaný smerom k udržateľnému sociálnemu, ekonomickému, environmentálnemu a územnému rozvoju regiónov. Vízia v oblasti regionálneho rozvoja pre Slovensko s výhľadom do roku 2030 je nasledovná:

Slovensko sa má stať krajinou s vysokou kvalitou života všetkých občanov. Každý región bude využívať svoje danosti v prospech svojho udržateľného hospodárskeho, sociálneho, environmentálneho a územného rozvoja, a tým aj Slovenskej republiky, ako vyspelého, hospodársky, politicky a sociálne súdržného členského štátu Európskej únie.

Vízia obce rešpektuje hlavné myšlienky tejto vízie (**kvalita života a jej zvyšovanie**) a vychádza z tejto globálnej vízie rozvoja Slovenska. Pri stanovení svojej vízie obec Tomášovce využila názory obyvateľov, ktoré vyjadrili v ankete a v osobných pohovoroch:

Formulácia a návrh stratégie

V procese prípravy stratégie je pre presnejšie potreby programového obdobia 2022 - 2030 vhodné stanoviť **strategický cieľ** (globálny cieľ), ktorý povedie k

naplnení dlhodobej vízie rozvoja obce zameranej na rozvoj obce v programovom období 2022-2030:

Strategickým cieľom rozvoja obce na roky 2022-2030 je vytvoriť podmienky pre zvýšenie kvality života obyvateľov obce, pre zvýšenie zamestnanosti, ekonomickej výkonnosti a zvýšenie jej konkurencieschopnosti s vyváženým rozvojom oblastí trvale udržateľného rozvoja.

Stratégia zvolená na dosiahnutie strategického cieľa vychádza z poznania komplexných potrieb obce, ich dôležitosti pre zabezpečenie kvality života jej občanov. Do riešenia širokého spektra existujúcich rozvojových potrieb aktívne vstupujú viacerí aktéri (štát, miestna samospráva, súkromný sektor, mimovládne organizácie, občania atď.) s rôznymi kompetenciami, záujmami a finančnými zdrojmi. Preto stratégia vychádza z predpokladu, že príslušné orgány verejnej správy na národnej a regionálnej úrovni zabezpečia koordinovaný prístup pri realizácii intervencií na území kraja/okresu, ktorého predpokladom je vzájomná spolupráca a informovanosť kľúčových aktérov jeho rozvoja. Špecifická pozornosť v stratégii a celom dokumente PHSR je venovaná koordinácii intervencií spolufinancovaných zo zdrojov európskych fondov cez schválené operačné programy ako doplnkového zdroja financovania rozvojových zámerov obce. Účelom PHSR v strategickej časti je navrhnúť prioritné oblasti a opatrenia, ktoré sú:

a) priamo v kompetencii samosprávy (obce) a obec ich zabezpečuje v zmysle príslušnej legislatívy,

b) nie sú priamo v kompetencii samosprávy (obce), ale obec ich v rámci svojich schopností a možností dokáže ovplyvniť (najmä pri využití princípu partnerstva) vytváraním synergických efektov.

Pre rozvojový program obce na roky 2022-2030 sú navrhované tri oblasti rozvoja obce : oblasť sociálnej politiky, oblasť hospodárskej politiky, oblasť environmentálne politiky.

Výber a popis prioritných oblastí a strategických cieľov

Pri výbere a popise svojich prioritných oblastí a strategických cieľov v nich obec vychádza zo svojej vízie. Pre naplnenie vízie rozvoja si obec pre roky 2022-2030 stanovila samostatné ciele pre tri prioritné oblasti svojho rozvoja nasledovne:

1. sociálna oblasť – v tejto oblasti je strategickým cieľom starostlivosť o ľudské zdroje a zvýšenie ich kvality, špecifikom v tejto oblasti je starostlivosť o marginalizované rómske komunity (ďalej aj MRK) vo väzbe na zrealizované a

prebiehajúce projekty a aktivity. Obec považuje kvalitu ľudských zdrojov za podstatný faktor svojho ďalšieho rozvoja, ktorého dynamika rozhodne o úspešnosti v naplnení stanovených cieľov vo všetkých prioritných oblastiach. Vízia predpokladá pozitívny vzťah občanov k obci, otvorenosť a poskytovanie bezpečia.

2. ekonomická (hospodárska) oblasť – v tejto oblasti je strategickým cieľom zvýšenie ekonomickej výkonnosti a zvyšovanie konkurencieschopnosti obce. Do tejto prioritnej oblasti rozvoja je zaradená aj oblasť verejnej správy, od efektívnosti ktorej táto prioritná oblasť v závisí predovšetkým so zreteľom na využívanie doplnkových zdrojov financovania. Obec sa v tejto oblasti zameria realistické a uskutočniteľné aktivity pre využitie potenciálu obce a regiónu. Vízia predpokladá využitie vnútorného potenciálu pre rozvoja cestovného ruchu.

3. environmentálna oblasť – v tejto oblasti je strategickým cieľom ochrana a tvorba životného prostredia vo väzbe na už zrealizované projekty v regióne v minulom programovom období Európskej únie. Špecifikom v tejto oblasti je riešenie odpadového hospodárstva a ochrana proti povodňam. Vízia predpokladá zabezpečenie vyváženého rozvoja.

V týchto prioritných oblastiach **bude obec vytvárať podmienky** pre zvýšenie kvality života obyvateľov obce, pre zvýšenie jej konkurencieschopnosti a zvýšenie ekonomickej výkonnosti s vyváženým rozvojom oblastí trvale udržateľného rozvoja. V prioritných oblastiach rozvoja si obec **stanovila strategické ciele a navrhla opatrenia**, ktorými tieto strategické ciele chce dosiahnuť.

Tabuľka strategických cieľov (ciele)

Prioritné oblasti		
PO 01	PO 02	PO 03
Prioritná oblasť - Sociálna	Prioritná oblasť - Ekonomická	Prioritná oblasť - Environmentálna

Ciele prioritných oblastí		
Cieľom v oblasti sociálnej je starostlivosť o ľudské zdroje a zvýšenie ich kvality.	Cieľom v oblasti ekonomickej je zvýšenie ekonomickej výkonnosti a zvyšovanie konkurencieschopnosti	Cieľom v oblasti environmentálnej je ochrana a tvorba životného prostredia

Jednotlivé oblasti podpory

Prioritné oblasti – oblasti podpory		
PO 01	PO 02	PO 03
Prioritná oblasť - Sociálna	Prioritná oblasť - Ekonomická	Prioritná oblasť - Environmentálna
Sociálna starostlivosť	Podnikateľské prostredie a MSP	Environmentálna infraštruktúra a vodné hospodárstvo
Kultúrna oblasť a využitie kultúrneho dedičstva	Dopravná infraštruktúra	Odpadové hospodárstvo
Školstvo a vzdelávanie	Inovácia a IKT	Ochrana prírody a krajiny
Marginalizované rómske komunity	Cestovný ruch	
	Verejná správa	

Tabuľka strategických cieľov a opatrení (oblasti a opatrenia)

Prioritné oblasti – oblasti podpory		
PO 01	PO 02	PO 03
Prioritná oblasť - Sociálna	Prioritná oblasť - Ekonomická	Prioritná oblasť - Environmentálna
Opatrenie 1.1. Komplexná starostlivosť o sociálne znevýhodnené skupiny občanov.	Opatrenie 2.1. Podpora podnikateľov a zvýšenie zamestnanosti.	Opatrenie 3.1. Podpora aktivít a projektov v oblasti vodného hospodárstva.
Opatrenie 1.2. Vytváranie podmienok pre bývanie.	Opatrenie 2.2. Bezpečné, kvalitné a udržiavané miestne komunikácie.	Opatrenie 3.2. Podpora aktivít a projektov v oblasti

		odpadového hospodárstva.
Opatrenie 1.3. Podpora kultúrnych, športových, spoločenských aktivít a využitie kultúrneho dedičstva.	Opatrenie 2.3. Podpora aktivít v oblasti inovácií a IKT.	Opatrenie 3.3. Podpora aktivít a projektov v oblasti prostredia, ochrany prírody a krajiny.
Opatrenie 1.4. Podpora aktivít a projektov v oblasti školstva a vzdelávania.	Opatrenie 2.4. Vytváranie podmienok pre rozvoj cestovného ruchu a rekreácie.	
Opatrenie 1.5. Podpora aktivít a projektov v oblasti marginalizovaných rómskych komunit.	Opatrenie 2.5. Podpora projektov v oblasti zefektívnenia verejnej správy.	

PROGRAMOVÁ ČASŤ

Programová časť PHSR nadväzuje na strategickú časť a obsahuje najmä zoznam opatrení a projektov na zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce. Programová časť PHSR obsahuje podrobnejšie rozpracovanie strategických cieľov v sociálnej, hospodárskej a environmentálnej politike na úroveň projektov a aktivít, ktoré sú tvorené vecne príbuznými skupinami aktivít samosprávy vykonávaných mimo bežnú činnosť a smerujúcich k plneniu strategického cieľa rozvoja na roky 2022-2030.

Opatrenia a projekty vrátane ich priradenia k jednotlivým prioritám

Tabuľka opatrení, projektov a priorit podľa oblastí

Prioritná oblasť PO 01 Sociálna oblasť

OPATRENIE	PROJEKT	PRIORITNÁ OBLASŤ
Opatrenie 1.1. Komplexná starostlivosť o sociálne znevýhodnené skupiny občanov.	1.1.1 Zvýšenie kvality starostlivosti o dôchodcov v Obci Tomášovce	Sociálna starostlivosť.
Opatrenie 1.2. Vytváranie podmienok pre bývanie.	1.2.1 Výstavba nájomných bytov v obci	Sociálna starostlivosť.
Opatrenie 1.3. Podpora aktivita projektov v oblasti školstva a vzdelávania.	1.3.1. Podpora technického dobudovania a vybavenia základnej školy. Vybudovanie MŠ	Školstvo a vzdelávanie
Opatrenie 1.4. Podpora kultúrnych, športových, spoločenských aktivít a využitie kultúrneho dedičstva.	1.4.1 Využitie nových foriem sociálnych inovácií pri zachovaní kultúrneho dedičstva, oprava KD	Kultúrne a spoločenské aktivity
	1.4.2 Zóna oddychu: Revitalizácia verejných priestorov	Kultúrne a spoločenské aktivity
	1.4.3 Zóna oddychu: Obnova športového ihriská a detského ihriská vybudovanie multifunkčného ihriská	Kultúrne a spoločenské aktivity
	1.4.4 Komunitné centrum – podpora komunitného centra Vybudovanie Centra voľného času	Kultúrne a spoločenské aktivity
Opatrenie 1.6. Podpora aktivít v oblasti marginalizovaných rómskych komunít.	1.5.1. Zriadenie terénnych sociálnych služieb a sociálnej práce v teréne a zriadenie MOPS – Miestna občianska poriadková služba	Marginalizované rómske komunity

Tabuľka opatrení, projektov a priorít podľa oblastí

Prioritná oblasť PO 02 Ekonomická oblasť

OPATRENIE	PROJEKT	PRIORITNÁ OBLASŤ
Opatrenie 2.1. Podpora podnikateľov a zvýšenie zamestnanosti.		Podnikateľské prostredie
Opatrenie 2.2. Bezpečné, kvalitné a udržiavané miestne komunikácie..	2.2.1 Obnova a rekonštrukcia miestnych komunikácií Vybudovanie chodníka v obci	Dopravná infraštruktúra
Opatrenie 2.3. Podpora aktivít v oblasti inovácií a IKT.		Inovácie, IKT
Opatrenie 2.4. Vytváranie podmienok pre rozvoj cestovného ruchu a rekreácie.	2.4.1 Podpora zachovania kultúrneho dedičstva	Cestovný ruch
	2.4.2 Podpora rozvoja cestovného ruchu na území obce (cykloturistika)	Cestovný ruch
	2.4.3 Využitie kultúrnych tradícií v obci (rómske špeciality, hudba, tanec)	Cestovný ruch
	2.4.4 Rekonštrukcia kultúrnych pamiatok v obci	Cestovný ruch
Opatrenie 2.5. Podpora projektov v oblasti zefektívnenia verejnej správy.	2.5.1 Skvalitnenie verejných služieb poskytovaných občanom a podnikateľom v obci	Verejná správa
	2.5.2 Zriadenie kamerového systému obce. Vybudovať dom	Verejná správa

	smútku	
	2.5.3 Zlepšenie regionálnej spolupráce pri rozvojových aktivitách	Verejná správa
	2.5.4 Spracovanie územnoplánovacej dokumentácie	Verejná správa

Tabuľka opatrení, projektov a priorít podľa oblastí

Prioritná oblasť PO 03 Environmentálna oblasť

OPATRENIE	PROJEKT	PRIORITNÁ OBLASŤ
Opatrenie 3.1. Podpora aktivít a projektov v oblasti vodného hospodárstva	3.1.1 Zabezpečenie zdravotne nezávadnej pitnej vody	Environmentálna infraštruktúra
Opatrenie 3.2. Podpora aktivít a projektov v oblasti odpadového hospodárstva.	3.2.1 Rozšírenie existujúceho separovaného zberu odpadov a úprava zložiek komunálnych odpadov v obci	Ochrana prírody a krajiny
Opatrenie 3.3. Podpora aktivít a projektov v oblasti prostredia, ochrany prírody a krajiny.	3.3.1 Zníženie prašnosti miestnych komunikácií v obci	Ochrana prírody a krajiny
	3.3.2 Zníženie spotreby energie pri prevádzke verejných budov a zmena palivovej základne, verejné osvetlenie	Ochrana prírody a krajiny
	3.3.3 Podpora projektov a aktivít v oblasti ochrany prírody a krajiny, environmentálnej osvetly a kultúrneho dedičstva	Ochrana prírody a krajiny

REALIZAČNÁ ČASŤ

Realizačná časť PHSR nadväzuje na programovú časť a je s ňou prepojená formulármi podrobnejšieho rozpracovania projektových zámerov.

Realizačná časť obsahuje najmä:

- Východiská a popis úloh jednotlivých partnerov pri realizácii PHSR,
- popis postupov inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia,
- stručný popis komunikačnej stratégie PHSR k jednotlivým cieľovým skupinám,
- popis systému monitorovania a hodnotenia plnenia programu,
- akčný plán s výhľadom na roky 2022-2030 (vecný a časový harmonogram realizácie jednotlivých projektov).

Východiská a popis úloh jednotlivých partnerov pri realizácii

Legislatíva. Realizácia PHSR predpokladá zabezpečenie činností na úrovni programu a na úrovni projektov. Realizácia začína po vypracovaní a schválení PHSR v obecnom zastupiteľstve a zabezpečuje ju počas platnosti PHSR v zmysle platnej legislatívy o podpore regionálneho rozvoja samospráva (obec, mesto, VUC). Podľa par. 12 Zákona NR SR č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja: „Obec vo svojej pôsobnosti na účely podpory regionálneho rozvoja: ...

b) zabezpečuje a koordinuje vypracovanie a realizáciu programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce, pravidelne ho monitoruje a každoročne vyhodnocuje jeho plnenie, zabezpečuje súlad programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce s územnoplánovacou dokumentáciou, ak jej spracovanie vyžaduje osobitný predpis.“

Opis postupov organizačného a inštitucionálneho zabezpečenia realizácie

Organizačné zabezpečenie. Realizácia programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce je činnosťou samosprávy a obec ju vykonáva prostredníctvom svojich orgánov (obecné zastupiteľstvo, starosta). Samospráva jedenkrát ročne získa a spracuje pripomienky partnerov, úradu (ObÚ), poslancov a verejnosti, do leta v čase začiatku prípravy rozpočtu na ďalší rok. V pláne komunikácie je táto činnosť naplánovaná do termínu september príslušného roku, kedy bude predložené hodnotenie PHSR za predchádzajúci rok, aj jeho prípadná aktualizácia.

Obecné zastupiteľstvo. Najvyšším orgánom obce je obecné zastupiteľstvo. Vo vzťahu k realizácii PHSR zastupiteľstvo berie na vedomie návrh strategickej časti dokumentu, schvaľuje celý dokument PHSR a každoročne schvaľuje vyhodnotenie jeho plnenia. Zastupiteľstvo taktiež schvaľuje spolufinancovanie

jednotlivých projektov financovaných z doplnkových zdrojov financovania a z prostriedkov rozpočtu obce.

Zastupiteľstvo v rámci hodnotenia PHSR schvaľuje každoročne hodnotiace a monitorovacie správy, rozhoduje o zmenách a aktualizácii programu. Zastupiteľstvo vo svojich uzneseniach týkajúcich sa hodnotenia PHSR v prípade nutnosti korekcií rozdeľuje jednotlivé priority programu a akčného plánu medzi existujúce komisie ObÚ, ktoré sa zaoberajú monitorovaním a hodnotením ich realizácie.

Starosta. Najvyšším výkonným orgánom obce a jeho predstaviteľom je **starosta obce**. Rozhoduje vo všetkých veciach správy obce, ktoré nie sú zákonom alebo štatútom vyhradené zastupiteľstvu. Vo vzťahu k realizácii PHSR starosta **riadi proces realizácie**, na programovej úrovni podpisuje uznesenie obecného zastupiteľstva o strategickej časti dokumentu, schválenie celého dokumentu, vykonáva uznesenia a zastupuje obec vo vzťahu k štátnym orgánom, k právnickým a fyzickým osobám (riadiace orgány jednotlivých operačných programov, dodávatelia, fondy a iné).

Inštitucionálne zabezpečenie. Inštitucionálne a administratívne zabezpečuje veci

zastupiteľstva a starostu, ako aj orgánov zriadených obecným zastupiteľstvom **obecný úrad**. Okrem prípadov, kedy budú žiadateľmi/prijímateľmi projektov iné subjekty v plnom rozsahu zabezpečuje (vykonáva

Zabezpečenie činností v realizácii PHSR na úrovni programu a projektu

Činnosť	ObZ	Starosta	Komisie ObZ	ObÚ	Externé prostredie
Príprava	Schvaľuje	Riadi	Hodnotí	Spolupracuje	Vykonáva
Financovanie	Schvaľuje	Riadi	Hodnotí	Vykonáva	
Implementácia	Schvaľuje	Riadi	Hodnotí	Spolupracuje	Vykonáva
Hodnotenie	Schvaľuje	Riadi		Vykonáva	
Monitoring	Schvaľuje	Riadi	Hodnotí	Vykonáva	
Kontrola	Schvaľuje	Riadi	Navrhuje		

V podmienkach obce zabezpečuje výkon činností súvisiacich s realizáciou PHSR v rámci štruktúry **starosta obce**. Pre zabezpečenie a koordináciu činností projektového cyklu **pre projekty financované z EŠIF spolupracuje s externými subjektmi a takto je zabezpečený plynulý tok informácií a zabezpečenie**

činností potrebných pre realizáciu PHSR, ako aj činností v rámci projektového cyklu na úrovni jednotlivých projektov a procesov (príprava projektovej dokumentácie, príslušné povolenia, proces verejného obstarávania, dodávky služieb, tovarov a stavebných prác) a prípravu žiadostí o doplnkové zdroje financovania.

Stručný popis komunikačnej stratégie

Zabezpečenie realizácie PHSR je dosahované koordinovaným prístupom a spoluprácou so všetkými partnermi a aktérmi regionálneho rozvoja na území obce. Rôzne formy komunikácie budú súčasťou každého z pripravovaných a realizovaných projektov PHSR **v rámci informovanosti a publicity** (pri projektoch financovaných z EŠIF a dotačných titulov) alebo v rámci komunikácie zainteresovaných cieľových skupín pri príprave a realizácii jednotlivých projektov.

Komunikačnú stratégiu obce vo vzťahu k PHSR nie je účelné vyčleniť z celkovej komunikačnej stratégie, ktorá sa uskutočňuje vo vzťahu **k jeho obyvateľom ako hlavnej cieľovej skupine**. Hlavným cieľom komunikačnej stratégie je komunikácia s občanmi a dosiahnutie stavu, aby bol každý občan o všetkých súvislostiach, ktoré pre neho z PHSR a jeho realizácie vyplývajú, informovaný včas, v dostatočnom rozsahu a primeranou formou. **Podstatný a hlavný nástroj komunikácie predstavuje webová stránka so sprievodnými komunikačnými kanálmi: úradná tabuľa, miestny rozhlas, webová stránka, verejné fórum obyvateľov.**

Komunikácia so strategickými sociálno-ekonomickými partnermi a organizáciami je obsahom jedného z projektov PHSR na roky 2022-2030 a bude prebiehať kontinuálne v rámci tohto projektu a nepotrebuje žiadne mimoriadne opatrenia. Komunikácia so zamestnancami je súčasťou ich bežnej činnosti a nepotrebuje žiadne mimoriadne opatrenia. Hlavným nástrojom komunikácie, ale aj hodnotenia, monitorovania a kontroly je **„Materiál na rokovanie obecného zastupiteľstva“**. Vstupné údaje pripravujú v dostatočnom predstihu zamestnanci obecného úradu, materiál má svojho predkladateľa (konkrétna zodpovednosť, odborná garancia), na príprave materiálu sa stanoviskami podieľajú komisie zastupiteľstva ako poradné orgány ObZ, rokujú o ňom poslanci zastupiteľstva, materiál je verejne prístupný a zastupiteľstvo je verejné (o zastupiteľstve je informované obyvateľstvo a organizácie všetkými informačnými kanálmi).

System monitorovania a hodnotenia

Monitorovanie. Proces monitorovania PHSR sa vykonáva systematicky a priebežne počas celého trvania PHSR až do ukončenie jeho platnosti a to na úrovni projektov.

Základným prvkom monitorovania je **projekt**, na úrovni programu sa pripravuje súhrnná monitorovacia správa za príslušný rok. Vstupnými údajmi pre monitorovanie sú údaje z plánovaných a dosiahnutých ukazovateľov výstupu, výsledku a dopadu jednotlivých projektov. Výstupom monitorovania je **monitorovacia správa za príslušný rok schválená v ObZ** (v prípade projektov financovaných z EŠIF aj monitorovacia správa schválená riadiacim orgánom v systéme ITMS). Za prípravu monitorovacej správy za projekt je zodpovedný starosta (v spolupráci s externou spoločnosťou, ak sú náklady na externý manažment oprávnenými nákladmi projektu). Výsledky monitorovania sú podkladom pre hodnotenie vykonávané na úrovni programu. Monitorovanie plnenia PHSR bude stálym procesom zameraným na sledovanie zmien prostredníctvom navrhnutých ukazovateľov, ktoré sa vzťahujú na jednotlivé projekty, ukazujú stav implementácie výstupov, výsledkov a dopadov a poukazujú na dosiahnutý vývoj vo vzťahu k akčnému plánu a financiám. Cieľom monitorovania je získavanie informácií o skutočnom plnení opatrení na zmenu negatívneho vývoja, spôsobu realizácie, definovanie a prijatie korekčných opatrení.

Korekcie. Samospráva jedenkrát ročne získa a spracuje pripomienky partnerov úradu (ObÚ), poslancov a verejnosti, do leta v čase začiatku prípravy rozpočtu na ďalší rok. V pláne komunikácie je táto činnosť naplánovaná do termínu príslušného roku, kedy bude predložené hodnotenie PHSR za predchádzajúci rok, jeho prípadná aktualizácia, hodnotenie ukazovateľov vrátane korekcií v rámci pravidelného každoročného hodnotenia. V prípade nutnosti korekcií mimo rámec pravidelného každoročného hodnotenia PHSR budú na základe podnetu starostu či poslancov ObZ komisie obecného zastupiteľstva navrhovať a odporúčať opatrenia pre odstránenie nedostatkov a nezrovnalostí.

Hodnotenie. V súvislosti s uvedeným postupom sa bude proces hodnotenia vykonávať na úrovni programu (PHSR) systematicky a priebežne počas celého trvania programu až po predloženie správy z hodnotenia programu (2021). Proces hodnotenia sa vykonáva len na operatívnej úrovni (strategické hodnotenie nie je pre túto úroveň dokumentu povinné). Operatívne hodnotenie sa zakladá na každoročnom hodnotení - vyhodnotenie PHSR bude prebiehať v zmysle platnej legislatívy o podpore regionálneho rozvoja každoročne hodnotiacou správou a monitorovacou správou, ktoré prejdú schvaľovacím procesom v obecnom zastupiteľstve (uvedené vo Formulár R1). Výstupom hodnotenia je **hodnotiaca správa za príslušný rok**, ktorá hodnotí pokrok k dosiahnutiu stanovených cieľov jednotlivých prioritných oblastí. Vstupnými údajmi pre prípravu tejto správy sú

výsledky monitorovania - monitorovacie správy jednotlivých projektov realizovaných v rámci programu. Hodnotiace a monitorovacie správy PHSR sú podkladom pre rozhodnutia orgánov (ObZ, starosta) pri riadení realizácie programu s účelom dosiahnuť pokrok smerom k dosiahnutiu cieľov jednotlivých prioritných oblastí PHSR.

Plán hodnotenia realizácie PHSR obce Tomášovce (len operatívne hodnotenie)

Typ hodnotenia	Vykonať prvýkrát	Dôvod vykonania/periodicita	
Ad hoc hodnotenie celého PHSR	2022-2030	Každoročne v zmysle príslušných ustanovení Zákona NR SR 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja	
Tematické hodnotenie časti PHSR	2022	Téma hodnotenia: ak bola téma identifikovaná ako riziková časť vo výročnej monitorovacej správe za predchádzajúci kalendárny rok.	
Ad hoc mimoriadne hodnotenie		Pri značnom odklone od stanovených cieľov a/alebo zmene stanovených cieľov jednotlivých prioritných oblastí a/alebo zmene hodnôt ukazovateľov. Pri návrhu na revíziu PHSR.	
Ad hoc hodnotenie celého PHSR	2023, 2030	Aktualizácia PHSR sa očakáva v zmysle Metodiky pre spracovanie PHSR každé 3-4 roky.	
Ad hoc hodnotenie celého PHSR alebo jeho časti		Na základe rozhodnutia starostu v zmysle príslušných predpisov, na základe rozhodnutia kontrolného orgánu obce, na základe podnetu poslancov, na základe protokolu Národného kontrolného úradu SR, na základe Správy auditu.	
Ad hoc hodnotenie celého PHSR alebo jeho časti	2030	Na základe rozhodnutia starostu o príprave Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja pre programové obdobie 2022-2030.	

FINANČNÁ ČASŤ

Finančná časť PHSR nadväzuje na predchádzajúce časti PHSR a obsahuje finančné zabezpečenie jednotlivých opatrení. Táto časť obsahuje:

- identifikáciu možných zdrojov financovania zabezpečenia realizácie PHSR a indikatívny finančný plán na celú realizáciu PHSR,
 - model viac zdrojového financovania na úrovni jednotlivých projektov,
 - systém hodnotenia pre výber projektov,
- Pri tvorbe finančnej časti PHSR postupoval realizačný team v zmysle Metodiky pre spracovanie PHSR:

1. Riadiaci tím zabezpečil spracovanie finančnej časti vo forme Finančného rámca pre realizáciu PHSR a indikatívny finančný plán PHSR
2. Návrh finančnej časti sa prerokoval v pracovnej skupine
3. Schválený indikatívny rozpočet sa postupne zapracoval do programového rozpočtu samosprávy a ďalších záväzných dokumentov.
4. Riadiaci tím zabezpečil rozpracovanie Indikatívneho finančného plánu do akčného plánu.

Indikatívny finančný plán na celú realizáciu PHSR

Identifikácia možných zdrojov financovania. Zdroje financovania realizácie PHSR sa členia v závislosti od dostupnosti na dve základné kategórie:

I. Riadne zdroje finančného zabezpečenia

I.A. Verejné zdroje

- a) štátny rozpočet vrátane finančných prostriedkov z rozpočtových kapitol ministerstiev (dotačné tituly jednotlivých rozpočtových kapitol ministerstiev, príp. Úradu Vlády SR),
- b) štátny účelové fondy (Envirofond, Štátny fond rozvoja bývania, Recyklačný fond),
- c) rozpočet vyšších územných celkov (VÚC Banská Bystrica),
- d) rozpočet obcí a miest (vlastné zdroje),

I.B Iné zdroje

- e) prostriedky fyzických osôb,
- f) prostriedky právnických osôb,

- g) úvery,
- h) príspevky medzinárodných organizácií,
- i) prostriedky vyplývajúce z medzinárodných zmlúv o poskytnutí grantu uzatvorených medzi Slovenskou republikou a inými štátmi (Nórsky finančný mechanizmus, bilaterálne dohody, Švajčiarsky finančný mechanizmus)
- j) iné prostriedkov, ak to ustanoví osobitný predpis.

II. Doplnkové zdroje finančného zabezpečenia

k) finančné prostriedky z Európskej únie, v programovom období 2014-2020 tzv. európske štrukturálne a investičné fondy (EŠIF), určené hospodársky zaostalým regiónom (ktoré podľa ukazovateľov hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja vykazujú nižšiu úroveň rozvoja, ako je priemerná úroveň Európskej únie) a regiónom s nepriaznivou štruktúrou zamestnanosti a podnikateľského prostredia. Priradenie jednotlivých projektových zámerov k programovej štruktúre (EŠIF) je indikatívne a bude sa upresňovať po schválení jednotlivých operačných programov v akčných plánoch.

Model viac zdrojového financovania jednotlivých projektov

Model viac zdrojového financovania. Financovanie PHSR bude viac zdrojové, štruktúra zdrojov financovania bude závisieť od aktuálnej finančnej situácie obce a od spoločensko - ekonomických podmienok. Financovanie sa bude opierať o rozpočet obce, finančné zdroje partnerov, zdroje EÚ, bankové úvery, súkromné a ďalšie zdroje. Pri získavaní zdrojov pre financovanie PHSR sa bude využívať metóda aktívneho vyhľadávania finančných zdrojov (fundraisingu). Finančné vyčíslenie jednotlivých projektových zámerov PHSR je stanovené kvalifikovaným odhadom, prípadne na základe ocenených výkazov - výmer stavebných rozpočtov, konečné rozpočty budú súčasťou žiadostí o nenávratný finančný príspevok (NFP, v prípade doplnkových zdrojov financovania) alebo žiadostí o dotácie. Pri schvaľovaní financovania jednotlivých opatrení sa bude prihliadať na ich dôležitosť a dopad na hospodársky a sociálny rozvoj obce.

System hodnotenia a zarad'ovania projektov do financovania

System hodnotenia a zarad'ovania projektov do financovania. Pri schvaľovaní

financovania jednotlivých projektov PHSR sa bude prihliadať na ich dôležitosť a dopad na hospodársky a sociálny rozvoj obce. Jednotlivé projekty sú rozdelené do štyroch kategórií podľa priorít.

Najvyššiu prioritu majú projekty, ktoré vyplývajú priamo z legislatívy (národnej, aproximačnej), projekty v realizácii a projekty riešiace havarijnú alebo mimoriadnu situáciu.

Do druhej kategórie (vysoká priorita) sú zaradené projekty s oporou vo všeobecnom záväznom nariadení, koncepčných materiáloch a investičné projekty s ukončenou prípravnou fázou (právoplatné stavebné povolenie a ukončené verejné obstarávanie). Do tejto (druhej) sú zaradené aj projekty modelov spolupráce verejno-súkromného partnerstva napr. pri bytovej výstavbe.

Tretiu kategóriu (stredná priorita) majú projekty, ktoré majú možnosť uchádzať sa o doplnkové zdroje financovania (majú oporu v programovej štruktúre operačných programov a prioritných osí EŠIF).

V kategórii „nízka priorita“ sa nachádzajú projekty zadefinované ako zámery bez ukončenej prípravnej fázy: bez pripravenej projektovej dokumentácie a stavebného povolenia. V prípade neinvestičných projektov sú tu zaradené projekty, ktoré vyplývajú z prebiehajúcich aktivít vyššieho rádu (ZMOS, regionálne aktivity).

ZÁVEREČNÁ ČASŤ

Informácia o schválení a zverejnení PHSR. Program rozvoja obce bude po schválení jeho znenia zverejnený na web stránke obce. Súčasťou zverejnenia informácie o Programe je nevyhnutné zabezpečiť formu diskusie s verejnosťou, za účelom zrozumiteľnosti o možnostiach širokého uplatnenia Programu, ktorý sa stáva programom každého obyvateľa a užívateľa územia aj vo vzťahu k žiadostiam o podporu z EÚ fondov. Rovnako bude zverejňovaná každoročná Správa o monitoringu a hodnotení Programu.